

ANALIZA VENITURILOR ȘI CHELTUIELILOR BUGETELOR LOCALE ȘI ANALIZA SUMARĂ A BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT IN PERIOADA 2006-2011

Lucrarea de față analizează evoluția veniturilor proprii ale bugetelor locale în perioada 2006-2011, respectiv anul 2011 față de media anilor 2006-2010. Analiza a fost extinsă la nivel de municipii, orașe și comune pentru a înțelege mai bine cauzele care au concurat la această evoluție.

I. Evoluția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale

Veniturile totale locale au înregistrat o creștere în anul 2011 cu 14.5% față de media anilor 2006-2010. Ponderea acestora în totalul veniturilor bugetului general consolidat reprezintă cca 25%.

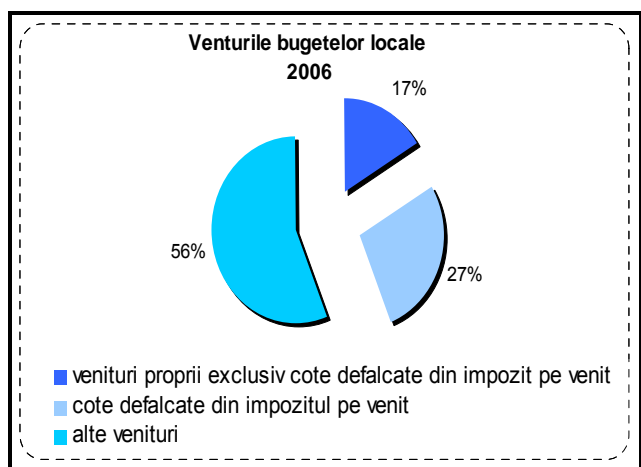
Veniturile proprii ale bugetelor locale, *inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit* au înregistrat o creștere în anul 2011, încasările fiind cu 18.8% mai mari față de media perioadei 2006-2010.

Așa cum se poate observa și din graficele de mai jos, ponderea **veniturilor proprii exclusiv cote și sume defalcate din impozit pe venit** în total venituri locale a scăzut de la 17% în 2006 la 16% în 2010, iar în 2011 această pondere a revenit la 17%, în timp ce ponderea *cotelor și sumelor defalcate din impozitul pe venit* în total venituri locale a crescut de la 27% în 2006 la 32% în 2011.

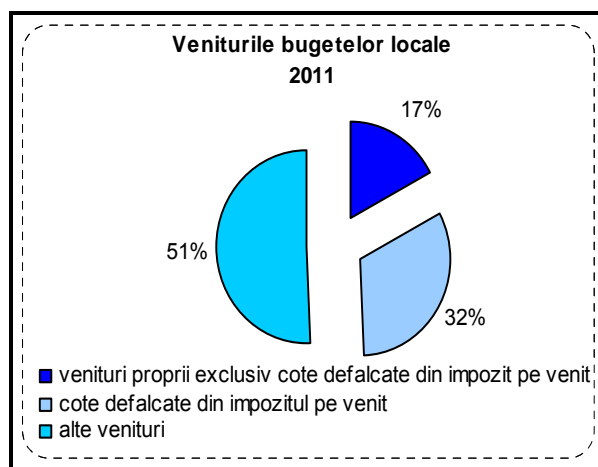
Anul 2006 reprezintă un an cheie, fiind anul în care a fost votată **Legea finanțelor publice locale nr. 273/2006**, prin care se prevede utilizarea unei formule și a unor criterii de calcul care repartizează cotele din impozitul pe venit în vederea echilibrării bugetelor locale.

Incepând cu 2006 și până în iunie 2010, din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat, s-a alocat la nivelul autorităților administrativ-teritoriale o cotă de 82%¹. Din iulie 2010 și până în decembrie 2011, din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat, s-a alocat la nivelul autorităților administrativ-teritoriale o cotă de 77%².

Grafic 1

Grafic 2

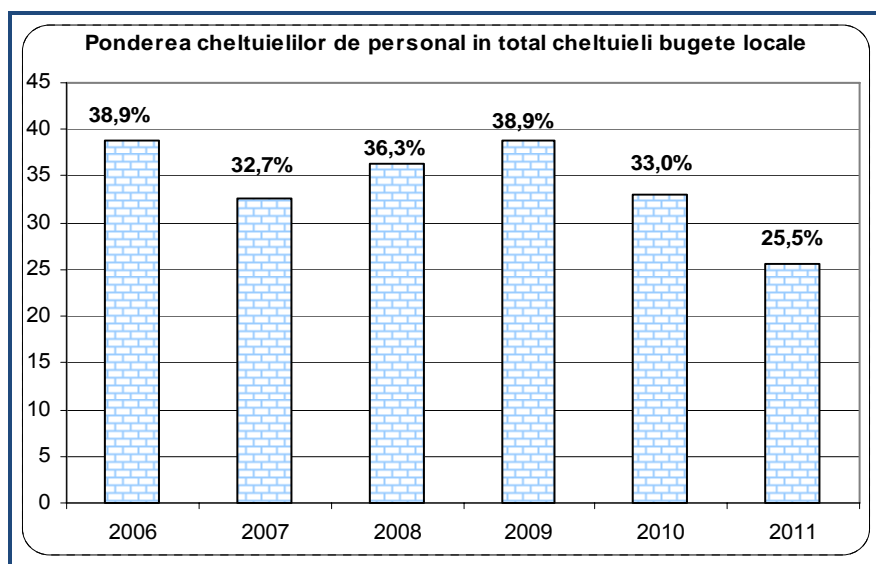
¹ (O.U.G.nr.9/2005 pentru modificarea O.U.G nr.45/2003 privind finanțele publice locale

² O.U.G.nr. 63 din 30 iunie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare

Cheltuielile totale ale bugetului local au crescut cu 19,0% în 2011 față de media perioadei 2006-2010. Dintre acestea, **cheltuielile cu dobânzile** au avut cea mai rapidă creștere (49,5%), fiind justificate de majorarea deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și de angajarea de împrumuturi necesare pentru acoperirea acestora, înregistrându-se astfel un efort suplimentar în ce privește plata ratelor de împrumut și a dobânzilor. Aceste cheltuieli au fost urmate de **cheltuielile de capital**, care au avut o **creștere de 38,3%** în 2011 față de perioada 2006-2010 (vezi anexa2) în condițiile creșterii spațiului fiscal pentru investiții. De altfel, în **Scrisoarea de intenție** către FMI din anul 2011, se arăta continuarea eforturilor pentru a îmbunătăți și prioritiza cheltuielile de capital, pentru a crește absorbția fondurilor UE, dacă este necesar utilizând resurse suplimentare alocate către investiții în prima jumătate a anului. În schimb, așa cum era de așteptat, în urma măsurilor de restructurare și la nivel local, **cheltuielile de personal** au înregistrat o **scădere de 15,1%** în anul 2011 față de media 2006 – 2010, respectiv o **reducere de 17,2%** în anul 2011 față de anul 2010, în contextul angajamentului ferm de menținere a deficitului bugetar sub 4,4% din PIB în anul 2011 prin limitarea cheltuielilor, inclusiv a **salariilor și subvențiilor**. De altfel, **cheltuielile cu subvențiile** au înregistrat o creștere de numai 4,9% în perioada analizată. Au înregistrat creșteri **cheltuielile cu bunurile și serviciile (17,6%)**.

În graficul de mai jos se poate observa **evoluția ponderii cheltuielilor de personal** în total cheltuieli ale bugetelor locale. Deși în anul 2009 criza economică s-a accentuat, cheltuielile de personal în loc să scadă față de 2007 și 2008, au crescut pe fondul majorării numărului mediu de posturi ocupate din cadrul instituțiilor finanțate integral din bugete locale de la an la an , respectiv de la 587,4 mii de posturi în 2006 la 634 mii de posturi în 2009.

Grafic 3

Ponderea cheltuielilor totale locale în totalul cheltuielilor bugetului general consolidat a scăzut de la cca 23% în 2006 la 21% în 2011

II. Venituri și cheltuieli ale bugetelor locale la nivel de municipii, orașe și comune

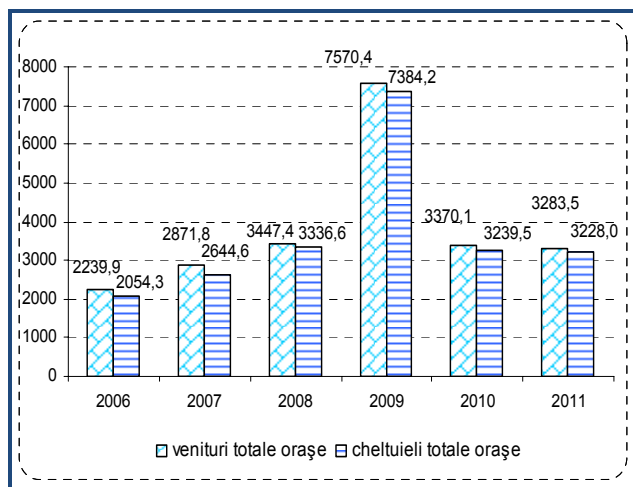
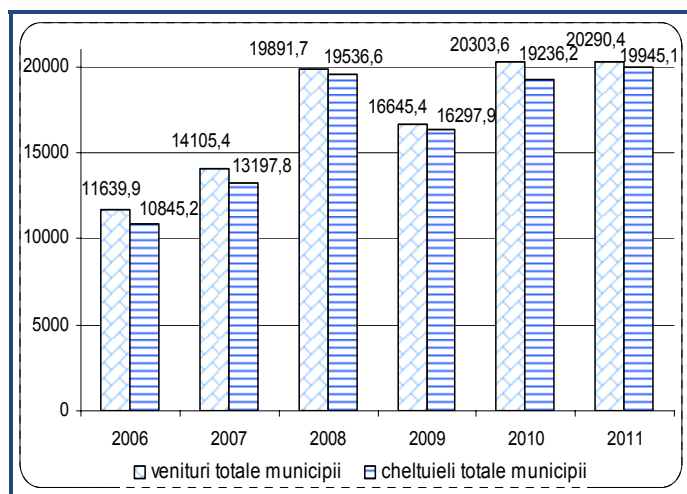
Veniturile totale pe buget local la nivel de municipii notează o creștere de 22,8% în 2011 față de media anilor 2006-2010, în timp ce la nivel de **orașe** se înregistrează o scădere de 15,8%. Referitor la **comune**, veniturile totale au crescut cu 13,7% (vezi Anexa).

Dinamica **veniturilor proprii** ale bugetelor locale, **inclusiv** cote și sume defalcate din impozitul pe venit, în anul 2011 comparativ cu media anilor 2006-2010 înregistrează o scădere la nivel de **orașe** (-12,2%) și creștere la nivel de **comune** (24,5%) și de **municipii** (34,4%).

Referitor la **veniturile proprii** ale bugetelor locale, **exclusiv** cote și sume defalcate din impozitul pe venit, ritmul de creștere în anul 2011 față de media 2006-2010 este superior în cazul **comunelor** (34,9%). La nivel de **municipii**, creșterea este de 34,5%, iar la nivel de **orașe** doar de 1,9%.

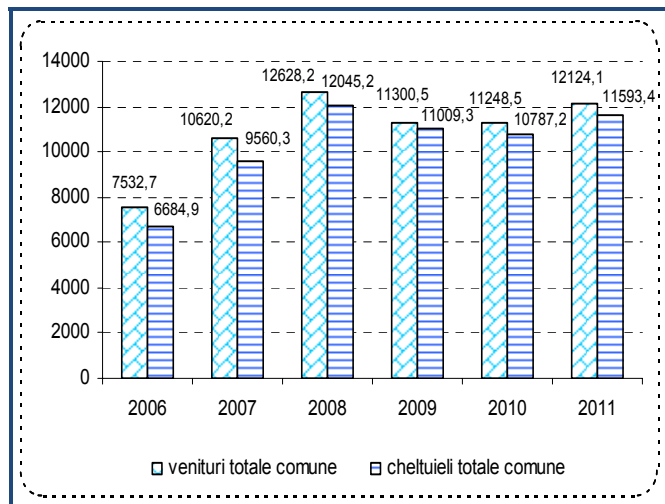
Creșterea semnificativă la nivel de municipii față de slaba creștere la nivel de orașe se explică prin faptul că veniturile bugetelor locale ale sectoarelor Municipiului București aferente anului 2011 sunt incluse în veniturile municipiilor în comparație cu anul 2009 când acestea au fost incluse în veniturile orașelor.

Cheltuielile totale ale bugetului local la nivel de municipii prezintă cea mai mare creștere comparativ cu orașele și comunele. Astfel, în anul 2011 aceste cheltuieli sunt cu 26,1% mai mari decât media perioadei 2006-2010, iar în structură, **cheltuielile cu dobânzile** au notat cea mai mare creștere (cca 79,3%), urmate de **cheltuielile de capital** (60,5%) și cele **cu bunurile și serviciile** (32,3%).

Cheltuielile totale ale bugetului local la nivel de orașe sunt cu 13,5% mai mici în anul 2011 față de media perioadei 2006-2010, datorită faptului că, așa cum am explicat mai sus la partea de venituri, **cheltuielile bugetelor locale ale sectoarelor Municipiului București sunt cuprinse în anul 2011 la nivel de municipii, pe când în 2009 au fost cuprinse la nivel de orașe.**

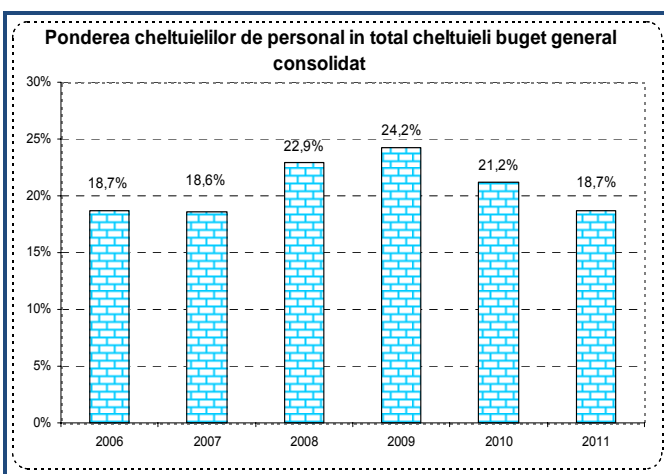
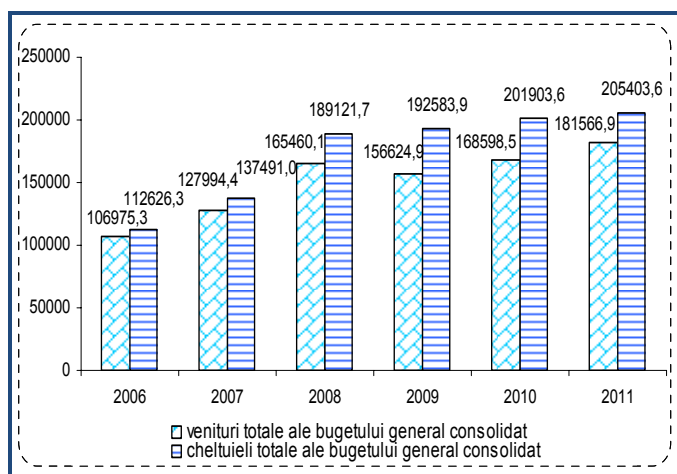
Cheltuielile totale ale bugetului local la nivel de comune au înregistrat o creștere de 15,7% în 2011 comparativ cu perioada 2006-2010. De remarcat este faptul că *cheltuielile de personal* au scăzut în anul 2011 cu 14,6% comparativ cu perioada 2006-2010, iar *cheltuielile cu subvențiile* au scăzut cu 5%, cea mai mare creștere înregistrând cheltuielile cu dobânzile (29,9%).

III. Venituri și cheltuieli ale Bugetului General Consolidat

Dinamica **veniturilor totale** ale BGC prezintă o creștere cu 25,1% în anul 2011 față de media 2006-2010 iar ritmul de creștere a **cheltuielilor totale** este 23,2%.

În structură, se observă o creștere a **cheltuielilor de capital** (peste 28%), ca urmare a creșterii investițiilor în infrastructură prin atragerea de fonduri europene, obținându-se astfel o mai mare eficiență a cheltuirii banului public, iar *cheltuielile de personal* și-au diminuat treptat ponderea, ajungând în anul 2011 la nivelul din 2006-2007.

ANEXA

Venituri și cheltuieli ale bugetelor locale la nivel de țară mil. lei

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Venituri totale, din care:	27708,6	36805,2	43629,1	43526,1	43922,2	44803,9
1.1 Venituri proprii inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit, din care:	12152,1	17317,4	20587,7	21117,6	21251,4	21968,9
1.1.1 Venituri proprii exclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit	4601,5	6250,8	6337,5	6113,0	6915,6	7737,4
1.1.2 Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	7550,6	11066,6	14250,2	15004,6	14335,8	14231,5
1.2. Alte venituri, din care:	15556,5	19487,8	23041,4	22408,5	22670,8	22835,0
1.2.1 Sume defalcate din T.V.A	14539,0	14552,5	18644,8	17260,4	14993,7	13182,4
2. Cheltuieli totale, din care:	25392,8	33982,3	42210,2	42074,5	41207,1	44003,8
2.1 Cheltuieli de personal	9866,4	11116,4	15310,5	16361,6	13584,3	11241,5
2.2 Cheltuieli cu bunuri și servicii	6354,4	7609,7	9511,4	8337,6	8506,6	9486,4
2.3 Cheltuieli cu dobânzi		296,1	635,6	907,1	746,2	773,0
2.4 Cheltuieli cu subvenții	1769,7	1872,5	2084,8	2247,6	2060,6	2105,5
2.5 Cheltuieli de capital	3620,4	6943,2	7210,5	6323,5	6028,0	8334,5
2.6 Alte cheltuieli	3781,9	6144,4	7457,4	7897,1	10281,4	12062,9

Venituri și cheltuieli la nivel de municipii

mil.lei

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Venituri totale, din care:	11639,9	14105,4	19891,7	16645,4	20303,6	20290,4
1.1 Venituri proprii inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit, din care:	6170,9	8366,7	12880,3	10289,7	13220	13684,6
1.1.1 Venituri proprii exclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit	2912,8	3667,9	4024,9	2915,2	4331,1	4800,9
1.1.2 Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	3258,1	4698,8	8855,4	7374,5	8889	8883,7
1.2 Alte venituri, din care:	5469,0	5738,7	7011,4	6355,7	7083,6	6605,8
1.2.1 Sume defalcate din T.V.A	5355,7	4722,9	5791,6	5217,2	5268,4	4335,5
2. Cheltuieli totale din care:	10845,2	13197,8	19536,6	16297,9	19236,2	19945,1
2.1 Cheltuieli de personal	4435,9	4862,6	6774,0	5918,5	5957,9	4957,3
2.2 Cheltuieli cu bunuri și servicii	2929,9	3590,6	4629,9	3049,3	4444,2	4932,7
2.3 Cheltuieli cu dobânzi		137,4	454,1	429,3	550,3	563,4
2.4 Cheltuieli cu subvenții	922,3	1044,2	2062,9	2230,1	2045,5	2084,3

Venituri și cheltuieli la nivel de orașe		mil.lei				
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Venituri totale, din care:	2239,9	2871,8	3447,4	7570,4	3370,1	3283,5
1.1 Venituri proprii inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit, din care:	911,0	1309,3	1574,5	4537,8	1661	1754,8
1.1.1 Venituri proprii exclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit	492,0	725,5	734,3	1686,8	789	902,3
1.1.2 Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	419,0	583,8	840,2	2851,0	872	852,4
1.2 Alte venituri, din care:	1328,9	1562,5	1872,9	3032,6	1709,1	1528,7
1.2.1 Sume defalcate din T.V.A	1287,3	1209,3	1606,6	2477,5	1307,0	1091,5
2. Cheltuieli totale, din care:	2054,3	2644,6	3336,6	7384,2	3239,5	3228,0
2.1 Cheltuieli de personal	1017,0	1134,7	1555,1	3035,1	1390,2	1148,0
2.2 Cheltuieli cu bunuri și servicii	517,7	577,9	719,5	1962,0	671,6	788,7
2.3 Cheltuieli cu dobânzi		23,2	50,7	280,7	50,6	70,7
2.4 Cheltuieli cu subvenții	18,6	10,3	12,6	9,8	6,3	5,4
2.5 Cheltuieli de capital	317,1	624,8	673,5	1195,5	701	787,6
2.6 Alte cheltuieli	183,8	273,6	325,2	901,1	419,8	427,6

Venituri și cheltuieli la nivel de comune		mil. lei				
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Venituri totale, din care:	7532,7	10620,2	12628,2	11300,5	11248,5	12124,1
1.1 Venituri proprii inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit, din care:	1969,7	3172,5	3769,2	3819,2	3998,4	4164,6
1.1.1 Venituri proprii exclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit	865,7	1432,6	1421,2	1359,2	1625,7	1808,3
1.1.2 Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	1104,0	1739,9	2348,0	2460,0	2372,7	2356,3
1.2 Alte venituri, din care:	5563,0	7447,7	8859,0	7481,3	7250,1	7959,5
1.2.2 Sume defalcate din T.V.A	5286,4	5549,8	7656,5	6542,5	5543,7	4870,2
2. Cheltuieli, din care:	6684,9	9560,3	12045,2	11009,3	10787,2	11593,4
2.1 Cheltuieli de personal	3339,3	3820,9	5192,0	5569,1	4741,2	3872,1
2.2 Cheltuieli cu bunuri și servicii	1484,7	1695,6	2316,0	1924,3	1996,5	2286,2
2.3 Cheltuieli cu dobânzi		15,1	29,7	41,6	31	30,5
2.4 Cheltuieli cu subvenții	5,0	2,1	1,9	1,8	2,4	2,5
2.5 Cheltuieli de capital	1236,0	2669,2	3173,7	2587,2	2137,5	2964,7
2.6 Alte cheltuieli	620,0	1357,5	1331,9	885,3	1878,6	2437,4

Venituri și cheltuieli buget general consolidat						mil. lei
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Venituri totale	106975,3	127994,4	165460,1	156624,9	168598,5	181566,9
2. Cheltuieli totale, din care:	112626,3	137491,0	189121,7	192583,9	201903,6	205403,6
2.1 Cheltuieli de personal	21057,0	25572,7	43344,5	46672,2	42806,5	38496,3
2.2 Cheltuieli de capital	12717,0	13132,1	23203,4	21187,4	19368,9	23055,9
2.3 Alte cheltuieli	78852,3	98786,2	122573,8	124724,3	139728,2	143851,4
